

pietatis, tuique progressus spiritualis
maxime studioso profectum crede; ad
majorem ejus honorem cui servire re-
gnare est, cuique LAUS ET GLORIA per
infinita sæculorum sæcula. Amen.

THESAURUS

SACERDOTUM ET CLERICORUM.

PARS PRIMA.

EXERCITIUM DIURNUM.

*In omnibus operibus tuis præcellens es-
to(1), ad istum apicem pervenies, si, juxta
normam ab Apostolo præscriptam, om-
ne quodcumque facis in verbo et in opere,
omnia in nomine Domini Iesu Christi(2) stu-
deas facere, sine intermissione orans et le-
vans puras manus Deo in omni loco. Huic
assequendo fini comparatum est præsens
exercitium diurnum, quod tibi suppediat
methodum omnibus diei actibus pie insti-
tuendis et dirigendis perutilem.*

Monitum tamen te velim, optime Lector,
hoc exercitium non ea mente fuisse adorna-
tum, ut ad ea omnia quæ continet, singulis die-

(1) Libri Ecli. 33.—(2) Coloss. 3.

bus præstanda, te te adstringas; sed ut illud repetitis vicibus attente legendo, tuum paulatim piis affectibus in eo subjectis animum imbas, qui pro data occasione, nec sine magno animæ tuæ emolumento, veluti sponte postmodum erumpent.

MANE SURGENDO.

¶¶. Ecce ego quia vocasti me. *1 Reg. 3.*
Domine, quid me vis facere? *Act. 9.*
Loquere, Domine, quia audit servus tuus,
1 Reg. 3.

Doce me facere voluntatem tuam, quia
Deus meus es tu. *Ps. 142.*

Quid mihi est in celo, et a te quid volui
super terram, Deus cordis mei, pars mea,
Deus in æternum? *Ps. 72.*

Induendo vestes.

¶¶. Nox præcessit, dies autem appropinquaret; abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamus arma lucis, sic ut in die honeste ambulemus. *Rom. 13.*

Exue me, Domine, veterem hominem
cum actibus suis, et indue me novum hominem qui secundum Deum creatus est in
justitia et sanctitate veritatis. *Ephes. 4.*

Indue me armaturam Dei, ut possim
stare adversus insidias diaboli. *Ephes. 6.*

*Recita sequentes Psalmos de Laudibus
Dominicæ.*

Psal. 62. Deus, Deus meus, ad te de luce
vigilo.

Cantic. Benedicite omnia opera Domini
Domino.

Psal. 148. Laudate Dominum de cœlis.

Orationes.

Domine, Deus omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti, tua nos salva virtute: ut in hac die ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes et opera. Per.

Dirigere et sanctificare, regere et gubernare dignare, Domine Deus Rex cœli et terræ, hodie corda et corpora nostra, sensus, sermones et actus nostros in lege tua, et in operibus mandatorum tuorum: ut hic et in æternum, te auxiliante, salvi et liberi esse mereamur, Salvator mundi, qui vivis et regnas.

Pater luminum, a quo omne datum optimum, et omne donum perfectum descendit, concede propitius ut non defrauder a die bono, et particula boni doni non me prætereat. Da spiritum bonum, ut videam quomodo caute ambulem, non quasi insi-

piens, sed ut sapiens, redimens tempus,
quoniam dies mali sunt. Per Dominum.

ORATIONI MENTALI VACANDUM.

Cum anima Sacerdotis et Clerici altare sit,
in quo jugiter ardere debet ignis divini amo-
ris, hunc ignem nutritri par est *subjiciendo li-
gna mane per singulos dies* (1); nimirum vel
aliquam Dei perfectionem, aliquodve reli-
gionis nostræ mysterium contemplando, vel
quasdam veritates afflante Spiritu sancto
prolatas mente revolvendo.

Multi tam docte quam pie, hujuscemodi
meditationum argumenta digesserunt, ad
quæ recurrere juvabit: interim ne tempus
orationis inaniter teras, probatam metho-
dum accipe.

METHODUS ORATIONIS MENTALIS.

Oratio mentalis est mentis ad Deum per
pium et humilem affectum elevatio, ad ex-
hibendum supremo Numini religionis nostræ
famulatum, divinumque ejus poscendum
auxilium; ut ex sancto hujusmodi commer-
cio meliores ipsique gratiore efficiamur.

Tres veluti partes in ea distinguuntur:
præparatio, corpus et conclusio.

(1) Levit. 6.

I.—In præparatione tria præstanda.

1. Coram Deo te sistere debes fidei actu,
firmiter credendo eum ubique esse præsen-
tem, in loco in quo deus versari; ipso deni-
que intimo tuo tibi esse intimorem: quo
inducaris ad supremum religionis cultum
illi præstandum, et cum summa reverentia
in conspectu hujus divinæ Majestatis perse-
verandum.

2. Confitere te indignum esse qui divino
fruaris colloquo, tum quia e nihilo es, tum
quia in Deum saepius deliquisti; delicta igi-
tur tua actu contritionis expungere coneris,
et ut securius coram Deo consistas, *vestibus
valde bonis* (1) fratris tui natu majoris, seu
pretiosis meritis Domini nostri J. C. indu-
tus appare, per ipsum et cum ipso et in
ipso orans Patrem cœlestem, ut copiosam
tibi omnium bonorum spiritualium benedi-
ctionem impertiri dignetur.

3. *Quia non sumus sufficientes cogitare
aliquid a nobis, quasi ex nobis* (2); *et quid
oremus sicut oportet nescimus* (3), Spiritus
sancti auxilium supplex deposce; *ut ipse
adiuvet infirmitatem tuam, et postulet pro
te gemitibus incenarrabilibus* (4).

(1) Genes. 27.—(2) 2 Cor. 3.—(3) Rom. 8.—

(4) Ibid.

II. — *Orationis corpus in tria dividitur puncta.*

In primo. Meditationis argumentum considerare juvat respectu Christi Domini, attendendo quid cogitaverit, dixerite, aut fecerit circa præsentem materiam, ipsius dicta, vel gesta, vel animi sensus, adorando, et cum sincera grati animi testificatione laudando et amplexando; quibus actibus adjungi poterunt pii affectus admirationis, lætitiae, compassionis, etc. prout instituti ratio postulaverit: insuper sanctissimæ Trinitati adorationem, et cætera religionis obsequia impendere curabis; maxime si vel aliquam Dei perfectionem, vel aliquam ejus Personam contempleris.

In secundo punto. 1. Meditationis propositum versa quantum ad te pertinet; nimirum quid ad tuum profectum spirituale sit fugiendum, quidve præstandum sit pendendo. Ut vero efficacius et vitium declinare, et virtutem amplecti valeas, omni momentorum pondere animum tuum preme, et adige ad eas, in præsenti negotio, partes adimplendas que tui sunt officii.

2. Confer tuam agendi rationem cum tuis obligationibus, serio tecum reputans, num in hac parte muneri tuo defueris: hæc vero disquisitio amplam tibi peccatorum lapsuumve segetem patesfaciet; ex quibus

humilior factus, noxas præteritas repetitis contritionis actibus absterge; pudore suffusus pro misera animæ tuæ præsenti conditione, ad emendationem vitæ tuæ pro viribus te accinge; cæterosque affectus elice peractis jam considerationibus consentaneos.

3. Tandem præterita peccata tua mente revolvens, præsentisque infirmitatis tibi conscientia, hoc solum habes residui ut oculos tuos ad Deum dirigas, supplex auxiliū gratiæ ejus imploraturus, quo ad meliorem frugem te recipias; ut autem istud impetres, ad merita Christi Domini confuge; insuper patrocinium sanctissimæ Dei Genitricis, Angeli tui custodis, et Sanctorum, in penuria tuæ subsidium, abs re non erit adhibere.

In tertio punto. Ut singularis illa, qua Deus te misericorditer prævenit, gratia, in te vacua non sit; bona tibi statue proposita, eaque subjectæ meditationi et egestati tuæ congrua: ne autem in sumum evanescant, non tantum generalia sint, sed specialia, temporis, loco, et circumstantis in quibus versariis accommodata: efficacitate sua omnibus prævaleant impedimentis, et ad legitima te adigant adhibenda perfectionis media: demum ea ipsa comitentur, et tuæ levitatis bene cauta suspicio, et firma in Deum fiducia.

III. — *In Conclusione, tria pariter præstanta.*

1. Grates Deo pro collatis tibi ab ipso in hacce meditatione beneficiis persolvendæ.
2. Venia pro omnibus mentis evagatiōnibus exoranda.
3. Rogandus Deus ut sanctis tuis faveat propositis, diemque, vitam, et tuæ mortis horam ipse fortunare dignetur.

Ut vero, sicuti ait Psalmista, *reliquæ cogitationis diem festum agant tibi* (1), ex piis affectibus, sanctisve cogitationibus, quibus in oratione permotus fuisti, quemdam veluti fasciculum spiritualem sæpius per diem aspirandum tibi compones.

Absoluta denique oratione, fidissimæ Dei Genitricis tutelæ te commendabis: rogans eam ut sancta tua proposita, omnemque orationis fructum in te conservet; et ad hunc finem recitabis orationem, *Sub tuum præsidium, etc.*

ORATIO

Ad invocandum in se vitam D. N. J. C.

O Jesu vivens in Maria, veni et vive in famulo tuo, in spiritu sanctitatis tuæ, in plenitudine virtutis tuæ, in perfectione viarum tuarum, in veritate virtutum tuarum, in communione mysteriorum tuorum; do-

(1) Ps. 73.

minare omni adversæ potestati, in spiritu tuo, ad gloriam Patris. Amen.

Notanda quedam ad optatum fructum ex oratione reportandum.

1. *Ante orationem præpara animam tuam* (1), cordis munditia, fuga peccati, aberrantes sensus tum infernos, tum externos recolligendo, et unam Dei gloriam, ac proprium profectum spiritualem intendendo. Tum orationis argumentum prospice, prius ad vesperum illud attente legendo, et mane postero hujus præcipua capita summatim mente revolvendo.

2. *Ipsa orationis tempore, necessum non est omnes methodi actus percurrere; sed si in aliqua consideratione, vel sancta affectione utiliter distinearis, tamdiu in his persevera, quamdiu afflabit Spiritus sanctus: insistendum tamen est potissimum postulationibus, affectibus, et propositis, in quibus orationis summa consistit.*

3. *Post orationem omni custodia serva cor tuum* (2), ne fructus orationis evanescat; noli statim vehementiori ardore curis externis incumbere: et identidem sancta tua proposita animo revolve, ut ea pro opportunitate ad proxim redigere coneris.

(1) Eccli. 18. — (2) Prov. 4.

HORÆ CANONICÆ
RITE PERSOLVENDÆ.

Quisquis ad laudes Deo, nomine Ecclesiae, peragendas, deputaris; pensare debes diligenter quam copiosa, et in toto vita decursu, et in mortis articulo, te maneat meritorum seges, si tuas in tam præstanti officio partes exsequaris; quam terribilia vero tibi impendant maledicta, *si opus Dei facias negligenter* (1). Noli igitur cursim et perfuntorie angelicum istud munus obire; sed omnes animi vires recollige, ut illud *digne, attente et devote* valeas adimplere.

1. DIGNE, videlicet Deo, *in quem Angeli desiderant prospicere* (2), nec tamen suo te dignatur gratificari colloquio.

CHRISTO, Ecclesiæ Sponso, qui licet in celestibus constitutus partes advocati nostri, ut tradit B. Joannes (3), etiamnum agens, preces supplicationesque tuas, nomine sponsæ suæ præstitas, Deo Patri non cessat offerre.

SANCTIS, quorum victorias et triumphos recolis, cum quibus celesti propemodum coaptatus collegio, voce concordi divinos hymnos decantas.

(1) Jer. 48. — (2) 1 Pet. 1. — (3) 1 Joan. 2.

SACRIS ELOQUIS quæ per os tuum assumis, in quibus suppetit tibi laudum thesaurus Deo condignarum; etenim, juxta sancti Augustini dictum (1), ut bene ab homine laudetur, laudavit semetipsum Deus; et ideo quia dignatus est se laudare, invenit homo quemadmodum laudet eum.

VOCATIONE, qua, ut sanctus asserit Chrysostomus (2), pro universo terrarum orbe legatus intercedis, deprecatorque apud Deum adstas, ut hominum omnium, non viventium modo, sed etiam mortuorum, peccatis propitius esse dignetur.

2. ATTENTE, non tantum lingua, sed et mente et spiritu psallendo: ut præcipiebat Apostolus.

LINGUA, nimirum verba sancta non deglutiendo, media non præcidendo, ut admonet sanctus Bernardus (3), nec integrâ transiliendo; sed virili, ut dignum est, et sonitu et affectu voces sancti Spiritus depromendo.

MENTE: quomodo enim, ait sanctus Cyprianus (4), te audiri a Deo postulas, cum te ipsum non audias? Vis esse Deum memorem tui, cum tu ipse memor tui non sis? Adjunge igitur ad verba, cogitationem eorum quæ Psalmo significantur; « Ora, inquit » S. Augustinus, si Psalmus orat; gemit, si

(1) Praef. in Psal. 144. — (2) Lib. 6 Sac. c. 4. —
(3) Ser. 47 in Cant. — (4) De Orat. Dom.

» gemit; si sperat, spera; time, si timet;
» gaude, si gratuletur (1). »

Plurimum etiam juvabit, vel præstantiora
Dei beneficia mente recolere, vel aliqua Re-
ligionis mysteria meditari; præsto habes se-
quentibus versibus septem præcipua passio-
nis Christi capita, singulis horis canonicas
accommodata.

*Matutina ligat Christum qui criminis solvit.
Prima replet sputis; causam dat Tertia mortis.
Sexta cruci necicit; latum ejus Nona biperit.
Vespera deponit; tumulo Completa reponit.*

3. DEVOTE. Neque enim vocis duntaxat
modulatione et mentis attentione, sed devo-
tione cordis debitum tuæ servitutis pensum
absolvere par est. Divinis igitur accusans
eloquiis, omnes ex corde tuo pietatis et re-
ligionis affectus exæstuent.

HUMILITATIS nempe, quoniam *Respicit
Dominus in orationem humilium, et non sper-
nit precem eorum* (2).

CONTRITIONIS, quia non est speciosa laus
in ore peccatoris (3). Ad eum enim spectat
ista Spiritus sancti objurgatio : *Quare tu
enarras justitias meas, et assumis testamen-
tum meum per os tuum* (4)?

FIDEI et SPEI; etenim, sponsore Christo,

(1) In Psal. 30. — (2) Psal. 101. — (3) Eccli. 15.

— (4) Ps. 49.

*Quidquid orantes petieritis, credite quia ac-
cipietis, et fiet vobis* (1).

CHARITATIS demum; non enim clamans,
sed amans cantat in aure Dei. Dilata ergo
cor tuum, et exulta omnes religionis et
amoris affectus in te colligere, quibus An-
geli et Sancti omnes in cœlis effervescent, et
animæ justorum in terra inflammantur. Pro-
voca illos dicendo cum Psalmista : *Magnifi-
cate Dominum mecum, et exalteamus nomen
ejus in idipsum* (2); vel, accine illis, repe-
tendo istud Apocalypsis sacrum *Epicinon* :
*Dignus es. Domine Deus noster, accipere lau-
dem, et gloriam, et honorem, et virtutem, et
benedictionem, quia tu creasti omnia.* etc. (3).

Ad hos devotionis sensus percipiendos
maxime proderit, hunc versum *Gloria Pa-
tri*, etc. pronuntiare veluti thema et com-
pendium omnis religiosi cultus qui sanctissi-
mæ Trinitati vel jam exhibitus, vel per-
solvendus est per infinita sæculorum sæcula.

Oratio ante Officium.

Aperi, Domine, os meum ad benedicen-
dum nomen sanctum tuum; munda quoque
cor meum ab omnibus vanis, perversis et
alienis cogitationibus : intellectum illumina,
affectum inflamma, ut digne, attente, ac
devote hoc officium recitare valeam, et

(1) Marc. 11. — (2) Ps. 33. — (3) Apoc. 4.

exaudiri merear ante conspectum divinæ
Majestatis tuæ. Per.

Domine, in unione illius divinæ intentio-
nis, qua ipse in terris laudes Deo Patri
persolvisti, has tibi horas persolvo.

Oratio post Officium.

Sacrosanctæ et individuæ Trinitati; cru-
cifixi Domini nostri Jesu Christi humanitatì;
beatissimæ et gloriosissimæ semperque vir-
ginis Mariæ fœcundæ integratæ; et omnium
Sanctorum universitati, sit sempiterna laus,
honor, virtus et gloria ab omni creatura;
nobisque remissio omnium peccatorum, per
infinita sæcula sæculorum. Amen.

Beata viscera Mariæ virginis quæ por-
verunt æterni Patris Filium; et beata ubera
quæ lactaverunt Christum Dominum.

~~~~~
ANTE EGRESSUM E DOMO,
HOS VERSICULOS MENTE REVOLVE.

Mitte, Domine, Angelum tuum qui præ-
cedat me, et custodiat in via. *Exod. 23.*

Cohibe pedes meos ne oberrent in pla-
teis civitatis. *Eccli. 9.*

Averte oculos meos ne videant vanitatem.
Ps. 118.

Averte faciem meam a muliere compta,
ne forte scandalizer in decore illius. *Eccli. 9.*

1000
1000
1000
1000
1000

Obtura aures meas ut non exaudiam vo-
cem incantantium, et benefici incantantis
sapienter. *Psal. 57.*

Præsta ut aspectu et auditu justus sim,
habitans inter eos qui de die in diem ani-
mam justam iniquis operibus cruciant. 2
Pet. 2.

IN IPSO TEMPLI INGRESSU,

*Ausculta Christum tibi ex intimo sacrario
dicentem.*

Pavete ad sanctuarium meum, ego Do-
minus. *Lev. 26.*

Cum summa humilitate responde.

¶¶. Quam terribilis est locus iste! non est
hic aliud nisi domus Dei et porta coeli. *Ge-
nes. 28.*

Et quis poterit stare in conspectu Do-
mini Dei sancti hujus? *1 Reg. 6.*

Iniquitatem si aspexi in corde meo, non
exaudiet Dominus. *Ps. 65.*

Domine, averte faciem tuam a peccatis
meis, et omnes iniquitates meas dele. *Psal.
50.*

Adorabo ad Templum sanctum tuum in
timore tuo. *Psal. 5.*

Introibo in domum tuam in holocaustis,
reddam tibi vota mea quæ distinxerunt labia
mea. *Psal. 65.*

Ego autem ad Dominum aspiciam, et expectabo Deum Salvatorem meum. Audiet me Deus. *Mich. 7.*

Methodum audiendæ Missæ, item et Exercitium sanctissimæ communionis, abunde suppeditabit altera pars hujus opusculi; interea candidatos Sacerdotii memores esse velim istius S. concilii Tridentini sententiæ, sess. 23, c. 11 de Reformatione:

Ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætate, vitæ meritum et doctrina major accrescat; quod et honorum morum exemplum, et assiduum in ecclesia ministerium, atque major erga presbyteros et superiores Ordines reverentia, et crebrior quam antea Corporis Christi communio, maxime comprobabunt.

POST MISSAM.

Actus Consecrationis.

O Domine, quia ego servus tuus et Filius ancillæ tue, abrenuntio Satanæ et omnibus operibus ejus, et omnibus pompis ejus: tu solus Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum; tu solus pars hæreditatis meæ et calicis mei; tu es qui restitues hæreditatem meam mihi. Suscipe ergo solus universam libertatem meam; accipe memoriam, intel-

lectum, voluntatem, sanitatem, vitam, famam. Quidquid habeo mihi largitus es; id totum tibi restituo, ac tuæ prorsus trado voluntati gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, et dives sum satis; nec quidquam ultra posco. Per.

Oratio ad Christum.

Domine Jesu Christe, qui cum dilexisses tuos qui erant in mundo, in finem dilexisti eos: concede nobis, ut jugi sacrificio recolentes exitum conversationis tuæ, te videamus in forma Dei pium remuneratorem, quem habuimus in forma servi misericordem convivam et fratrem. Qui vivis, etc.

Oratio ex verbis sere sancti Bernardi ad beatissimam Virginem.

Memorare, o piissima Virgo Maria, non esse auditum a seculo, quemquam ad tua currentem præsidia, tua implorantem auxilia, tua petentem suffragia, esse relictum. Ego tali animatus confidentia, ad te, Virgo virginum mater, curro, ad te venio, coram te gemens peccator assisto; noli, Mater Verbi, verba mea despiciere, sed audi propria et exaudi. Amen.

Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces;
Qui, pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

POST REGRESSUM IN DOMUM.

v. Vivit Dominus, quoniam custodivit me Angelus ejus, et hinc euntem, et ibi commorantem, et inde hoc revertentem. Judith. 13.

Oratio.

Absconde me, Domine, in abscondito faciei tuæ a conturbatione hominum : protege me in tabernaculo tuo a contradictione linguarum, quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum, et quoniam vidi iniuritatem et contradictionem in civitate; die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas, et labor in medio ejus et injustitia; et non defecit de plateis ejus usura et dolus : vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum : labia dolosa in corde et corde locuti sunt. Domine Pater et dominator vitæ mææ, ne derelinquas me in consilio eorum : nec sinas me cadere in illis. Per Dominum.

PIIS LECTIONIBUS,

AC POTISSIMUM SCRIPTURÆ SACRÆ
INTENDENDUM.

Attende lectioni exhortationi, et doctrinæ (1), ait Apostolus ad Timotheum; insta (1) 1 Tim. 4.

in illis: hoc enim faciens, et te ipsum salvum facies, et eos qui te audiunt.

Primo quidem te ipsum salvum facies. Quid enim sanctius, quid ad salutem magis proficuum, quam Deum ipsum, quam amicos Dei et Santos audire conversantes, et cœlesti illorum frui colloquio? Porro vivunt isti, in operibus suis. Sancti et amici Dei sibi ipsis superstites; hic loquuntur et silent; hic audiuntur et tacent; hic interrogantur et muti respondent. Ipsi te docebunt, inquit S. Isidorus Hispal. (1) quid caveas; tibi ostendent quod teneas, quo tendas, quo sensus et intellectus augeatur: multum proficies eorum opera assidue versando; quia vita viri justi, pergit Theodulphus Aurel. (2) lectio instruitur; ornatur, et munitur a peccato, juxta illum qui dicebat: In corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi (3). Hæc sunt enim arma, lectio videlicet et oratio, quibus diabolus expugnatur; hæc sunt instrumenta quibus æterna beatitudo acquiritur; his armis vitia comprimuntur; his alimenti virtutes nutriuntur.

Sed quid de Scripturis sacris eloquar, quæ sunt, ut testatur S. Greg. Mag. (4) epistola quædam omnipotens Dei ad creaturam suam, in qua supremi illius numinis arcana

(1) De contempt. Sæc. — (2) Capit. cap. 3. —

(3) Ps. 118. — (4) Lib. 4 Epist. Ep. 84.

reserantur. In ipsis multa ac varia recondita sunt salutis adminicula. Ignoras viam quam capere debes? *Lucerna pedibus tuis verbum Dei* (1); ad fulgorem luminis hujus incede, et securus ad metam pervenies. Insurgunt passionum procellæ, et animam conturbant? *Sermo Dei vivus et efficax, penetrabilior omni gladio ancipi*. pertingens ad divisionem animæ et corporis, compagum quoque et medullarum (2). Extrahe gladium istum, et omnes cupiditatum radices resecabis. Supervenit aliqua prava cogitatio, et animum ad turpia sollicitat? Assume tubam, ait S. Ephrem (3), Scripturas videlicet sacras; quemadmodum enim tuba sonans congregat milites, sic et divinæ Scripturæ ad nos clamentes cogitationes nostras congregant ad timorem Dei. Inter varia quibus distraheris implicamenta, animæ tuæ te fugit status et conditio? Adhibe Scripturam sacram; ibi te totum, inquit S. Prosper (4), velut in speculo quodam resplidente considerans, quod in te pravum deprehenderis, corriges; quod rectum est, tenebis; quod deformè, compones; quod pulchrum, excoles; quod sanum, servabis; quod infirmum, corroborabis.

At vero ut ex sanctis tuis lectionibus salutares illos fructus reportes, ausculta

(1) Ps. 118. — (2) Bed. i. — (3) Serm. de patientia. — (4) De vita contemp.

S. Bernardum suadentem tibi (1), ut ex eis quæ legeris, aliquid quotidie in ventre memoriae dimittatur quod fidelius digeratur, et sursum revocatum, crebrius ruminetur: quod proposito conveniat, quod intentioni proficiat; quod detineat animum; aliena cogitare non libeat. Noli demum auditor vel lector oblivious esse, sed factor operis; non enim auditores aut lectores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur (2). Illum potius imitare Diaconum, S. Ephrem dico, qui pingebat actibus paginam quam legerat. *Eunod. in ejus vita.*

Secundo. *Set et eos qui te audiunt salvos facies.* Postquam enim meditatus fueris sapientiam, lingua tua loquetur judicium; eructabit cor tuum verbum bonum (3). Tunc amplecteris eum qui secundum doctrinam est fidem sermonem, tunc potens eris exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt arguere (4). *Omnis siquidem Scriptura divinitus inspirata, non tantum te instruet ad salutem, sed et utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus* (5). Sermo tuus sale isto conditatur, et bene sapidus erit, quando scilicet dices quod ex divina lectione didi-

(1) Ad Fratres de Monte Dei, c. 10. — (2) Jac. 1. — (3) Ps. 36. — (4) Tit. 1. — (5) Tim. 3.

ceris, non quod præsumptione humani sensus inveneris. Ex Scriptura a Spiritu sancto afflata, veluti ex communi quodam sanitatis fonte, remedia vitiis omnibus curandis idonea depromes. Exacuantur in te malevolæ peccatorum linguæ, ingenientur flagella? *Habens solatio sanctos Libros* (1), *in patientia possidebis animam tuam* (2). Sacerdos Dei Evangelium tenens, et Christi mandata custodiens, occidi potest, vinci non potest. Sit igitur semper in manibus tuis, et diu noctuque mente revolvatur; tenenti codicem somnus obrepat, et cadentem faciem pagina sancta suscipiat (3). Faxit Deus ut de te prædicetur quod de Nepotiano testatur idem S. Hieronymus (4), lectione assidua, et meditatione diurna, de pectore suo fecit Christi bibliothecam.

Oratio ante lectionem veteris Testamenti.

Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et terra, qui abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulus: ecce puer ego sum, puer parvulus et ignorans egressum et introitum meum: sonet ergo vox tua in aribus meis; aperi mihi cor intendere his quæ ad nostram doctrinam scripta sunt:

(1) Mach. 12. — (2) Luc. 21. — (3) S. Hier. Epist. ad Eustoch. — (4) In Epitap. Nepot. ad Hedor.

ciba me pane vitæ et intellectus, et aqua sapientiae salutaris pota me; ut non te derelinquam fontem aquæ vivæ, fodiamque mihi cisternas dissipatas quæ continere non valent aquas. Sint castæ deliciæ meæ scripturæ tuæ, nec fallar in eis, nec fallam ex eis; sint in lege tua voluntas et meditatio mea die et nocte, et ero tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Per Dominum.

Oratio post lectionem veteris Testamenti.

Deus, qui dedisti mihi cum gaudio suscipere verbum tuum, da virtutem retinendi illud in corde bono et optimo, et fructum afferendi in patientia; ut non auditor obliviosus factus, sed factor operis, obtineam benedictionem servi boni et fidelis, qui cognovit voluntatem Domini sui, et præparavit, et fecit secundum voluntatem ejus. Per Dominum.

Oratio ante lectionem novi Testamenti.

Jesu lux vera, qui illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum, scio quia ex Deo venisti magister, et viam Dei in veritate doces. Verba quæ locutus est nobis spiritus et vita sunt. Sed quis est dignus aperire librum et solvere signacula ejus? Nonne tu qui occisus es, et redemisti nos Deo